

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Andrea Švihoříková

Název práce: Ženská obřízka jako problém lidských práv

Vedoucí práce: Mgr. Kateřina Mildnerová, Ph.D

1. CÍL PRÁCE *(uved'te, do jaké míry byl naplněn):*

Práce se zabývá problematikou ženské obřízky a diskursem odpůrců a zastánců této praktiky v euro-americkém akademickém prostředí a také v cirkumcizních kulturách. Cílem práce, tak jak si ho stanovila autorka, je zaměřit se na fenomén ženské obřízky z pohledu kultur, jež tuto praktiku vykonávají a nastínit její zdravotní, estetické a rituální důvody. První kapitola se zabývá nastíněním pojmu, typologie a původu ženské obřízky, poté se autorka zaměřuje na ženskou obřízku v subsaharské Africe. Na příkladech z Keni, Sudánu a Etiopie se snaží demonstrovat její rozdílné kulturní konceptualizace a ukázat, jaké jsou konkrétní důvody, rizika ženské obřízky v těchto státech a jakým způsobem probíhá dialog mezi stoupenci této tradice a jejími odpůrci, či reformátory. Další kapitola je věnována akademickému diskurzu kulturalistů verus tradicionalistů.

Cíl práce, jenž si autorka stanovila, nebyl dle mého názoru naplněn (viz dále obsahové zpracování).

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Autorka si zvolila poměrně komplikované téma vyžadující dobrou orientaci v záplavě knižních titulů a článků. Studentka však ve své kompilační práci pracuje pouze s omezeným množstvím literatury, ne vždy odborné. Namísto pramenů, které jsou na internetu volně dostupné (např. dokumenty Světové zdravotnické organizace, Amnesty International atd.), se spoléhá výhradně na druhotné interpretace.

Autorka se ve své kompilaci neuplatňuje příliš tvůrčí přístup, nepouští se do žádných hlubších argumentací. V textu není mnohdy zřetelné, jaký názor zastává.

Autorka také často nekriticky přijímá tvrzení staršího data a neuplatňuje kritickou reflexi, což je zřejmé také z volby slov např. kmen na str. 19, 26, 27 (namísto etnikum), světová primitivní společenství na str. 27 (namísto archaická společenství), mrzačený jedinec na str. 21, 25 (namísto obřezaný jedinec) apod.

Za zcela zásadní problém považuji doslovné přejímání celých odstavců z knih (např. Skupníka) bez uvedení jejich přímé citace (strana 5-6). Autorka se tak dopouští vážného porušení etiky psaní vědecké práce.

Práce obsahuje na mnoha místech povrchní, etnocentrické a subjektivně hodnotící soudy, a připomíná tak svým stylem nikoliv vědeckou práci, ale laciný žurnalistický článek.

- např. na str. 20 autorka píše: „U Samburů se ženám po většinu života dostává jen minimálního uznání – v mnoha případech nepřesahuje její cena cenu pár kusů dobytka.“

- nebo dále na str. 22: „V Etiopii je mnoho tradic, zejména ženská obřízka, které jsou škodlivé, přesto jsou přijímány. Ženská obřízka zde slouží k zajištění nízkého postavení žen“

Nejzásadnější problém obsahového zpracování však spatřuji v kapitole 3.4. Ženská obřízka a náboženství. Zde se autorce, podle mého názoru, nepodařilo logicky provázat myšlenky, text je nekoherentní, místy až nesrozumitelný.

- např. na str. 25 „U obou pohlaví je velice obtížné stanovit začátek pohlavní dospělosti. Je proto ještě neodpustitelnější, že pro označení souboru rituálů, obřadů a praktik různého rázu, které u různých národů označují přechod od dětství k dospělosti, přijali termín „rituály dospívání“. I rozdílnost věku, kdy se provádí obřízka, tomu nasvědčuje (čemu? pozn. oponenta).“

- nebo na stejné straně: „Obřízku neleze pochopit, pokud ji zkoumáme odděleně (odděleně od čeho? pozn. oponenta) ; je vhodné ji ponechat v kategorii praktik téhož rázu, tedy v kategorii praktik, které odnětím, useknutím či zmračením jakékoliv části těla pro všechny viditelným způsobem mění osobnost jedince.“

atd...

Zde uvádím další poznámky k dílčím obsahovým nejasnostem:

Na straně 27 hovoří autorka o rituálech Ndembů a rozděluje je do dvou typů, aniž by definovala, co který typ rituálu znamená. Omezuje se pouze na tvrzení, že „oba dva tyto rituály mají nějaké vysvětlení.“

Na straně 29 píše autorka o druhé vlně feminismu, aniž by (minimálně v poznámce pod čarou) podala vysvětlení datace první vlny feminismu

Na straně 31- 32 dělí autorka diskurs ženské obřízky na „tři proudy“, čtenář se však v textu brzy ztrácí, neboť jednotlivé proudy se dělí na další proudy.

Na straně 10 zmiňuje autorka výzkum Nawal Saadwi, neuvádí však, kde a v kterém roce byl prováděn, ani neodkazuje na její publikaci.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Text je obtížně čitelný, autorka se vyjadřuje těžkopádně a neustále opakuje stejná slova (např. v krátkém prvním odstavci na str. 31 se objevuje 9x sloveso být) a také myšlenky (idea, že Korán neobsahuje výzvu k provádění ženské obřízky se objevuje na str. 23-25 pětkrát.)

Text bakalářské práce je rozčleněn do jednotlivých kapitol, jež na sebe sice logicky navazují, pro lepší porozumění bych ale jednotlivé důvody ženské obřízky (zdravotní, estetické, hygienické a rituální), jež jsou nyní součástí dvou odlišných kapitol, sloučila do jedné samostatné kapitoly.

Práce je doplněna o poznámkový aparát a citace. Jak již bylo výše řečeno, autorka přejímá celé odstavce knih, aniž by je citovala. U některých citací chybí odkaz na prameny (např. na str. 23 chybí odkaz na konkrétní studii od Amnesty International, na str. 24 chybí odkaz na studii od Female Genital Education and Networking Project). Některé zdroje jsou nesprávně uvedeny (např. sborník Viva Africa 2007 - uvádí se pouze článek ze sborníku, nikoliv celý sborník, pozn. oponenta) U přímých citací chybí uvozovky a čísla stránek, tudíž je nelze rozeznat od parafrází (např. citace od Vachaly na str. 15, citace od Skupnika na str. 5-6.)

Způsob uvádění názvů organizací není sjednocen. Na některých místech v textu uvádí autorka český název organizace a do závorky původní název a zkratku (např. na str. 7 Světová zdravotnická organizace (World Health Organisation, WHO), jinde se zase chybí původní název (např. na str. 22 u IAC, NCTPE).

Práce obsahuje množství překlepů, pravopisných chyb, a to i ve jménech a názvech
- např. na str. 30 - Al jazzier namísto Al jazzera, Al arábie namísto Al arabyia
- na str. 20 Samburané namísto Tamburové atd.

spojení „západní kultura“, či výraz „Západ“ se v bakalářské práci objevuje střídavě s počátečním velkým i malým písmenem.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Předložená bakalářská práce mě poněkud zklamala. Pominu-li vážné jazykové a formální nedostatky, nejslabší stránkou práce stále zůstává obsahové zpracování. Argumentace v textu jsou na mnoha místech nekonzistentní, interpretace dat, z nichž autorka čerpala je neúplná, místy až nekritická, množství formulací v textu postrádá hloubku, někdy i smysl. Práce je na první pohled „šitá horkou jehlou“ její celkové nevalné kvalitě vypovídá nejlépe samotný závěr. Práci doporučuji na základě výše zmíněných komentářů přepracovat.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

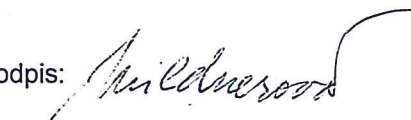
6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Práci nedoporučuji k obhajobě

Datum:

24. 5.2013

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie